

ТУУЫ

ИТТИНІҢ, ЕҢБЕКШІЛЕР ДЕПУТАТТАРЫНЫҢ
ҚАЛАЛЫҚ КОМИТЕТІНІҢ ГАЗЕТИ

1934 жылғы 14-ноябрь Бейсенбі

Шығуына 33 жыл
жеке саны 20 тыйын.

14 октябрьде Совет Одағының Коммунистік партиясының XIX съезі өзінің жұмысын аяқтады.

Съезде И. В. СТАЛИН жолдас сөз сөйледі. Съезге қатынасқандардың барлығы асқан зор өрлеу үстінде бүкіл прогресшіл адамзаттың данышпан көсемі және ұстазы Иосиф Виссарионович СТАЛИНДІ құттықтады.

Коммунист (большевиктер) партиясының XIX съезі

Жолдастың сөзі

Жолдас ұзақ ду қолшапалақтаумен қарсы алды. Бәрі жолдас жасасын!», «Ұлы СТАЛИННІҢ даңқы арта көтерілді).

қ, демократиялық немесе жұмысшы-шаруа партиялары ықна көңіл белуді керек етеді. Олардың жұмыс жүргізуіне, қиынырақ. Алайда, олардың жұмыс жүргізуінің тиімділігі, бізге, орыс коммунистеріне, патша үкметі тұрған кезде, кездескен қиыншылықтай зор емес. Сонда орыс коммунистері берік тұра білді, қиыншылықтардан өтпеді, жеңіске жетті. Бұл партиялар да сондай болады. Патша үкметі дәуіріндегі орыс коммунистерімен салыстырғанда, бұл партиялардың жұмыс жүргізуі ондайлық тиім болмайтындығының себебі не?

ның себебі, біріншіден, олар Совет Одағындағыдай және демократия елдеріндегідей күрестің және табыстар-үлгілерін көріп отыр. Демек, олар бұл елдердің қателері мен табыстары бойынша үйрене алады, сөйтіп, өздерінің жұмысін жеңілдік келтіре алады.

ның себебі, екіншіден, азаттық қозғалыстың бас жауы буржуазияның өзі басқаша болып, мықтап өзгерді, анағұрлым буржуазияға айналды, халықпен байланысы айырылды, сөйтіп, өзін-өзі әлсіретті. Бұл жағдайдың революциялық және демократиялық партиялардың жұмысін жеңілдетуге де тиісті екені әбден түсінікті. (Ду қолшаптау).

ның буржуазия либералдық істейтін, буржуазиялық партиялық бостандықтарды қорғайтын еді, сөйтіп, халық

Партияның XIX съезі сайлаған, Совет Одағының Коммунистік партиясы Орталық Комитетінің құрамы Совет Одағының Коммунистік партиясы Орталық Комитетінің мүшелері

1. Андреев А. А.
2. Андрианов В. М.
3. Аристов А. Б.
4. Арутинов Г. А.
5. Бабаев С.
6. Багиров М. Д.
7. Байбаков Н. К.
8. Беляев Н. И.
9. Бенедиктов И. А.
10. Берия Л. П.
11. Бещев Б. П.
12. Бойцов И. П.
13. Борнов Г. А.
14. Брежнев Л. И.
15. Булганин Н. А.
16. Ваганов С. А.
17. Ванников Б. Л.
18. Василевский А. М.
19. Волков И. А.
20. Воронев Г. И.

43. Капитонов И. В.
44. Кецховели З. Н.
45. Кидин А. Н.
46. Кириченко А. И.
47. Киселев В. И.
48. Киселев Н. В.
49. Ковригина М. Д.
50. Козлов Ф. Р.
51. Конев И. С.
52. Корнейчук А. Е.
53. Коротченко Д. С.
54. Корчагин П. Н.
55. Косыгин А. Н.
56. Круглов С. Н.
57. Кузнецов В. В.
58. Кузнецов Н. Г.
59. Кулиев Т. И.
60. Кутырев А. М.
61. Куусинен О. В.
62. Кэбин И. Г.

85. Панкратова А. М.
86. Патоличев Н. С.
87. Пегов Н. М.
88. Первухин М. Г.
89. Пономаренко П. Н.
90. Поскребышев А. Н.
91. Поспелов П. Н.
92. Прасс Ф. М.
93. Прокофьев В. А.
94. Пронин В. П.
95. Пузанов А. М.
96. Раззаков И. Р.
97. Румянцев А. М.
98. Сабуров М. З.
99. Семин А. В.
100. Смирнов Д. Г.
101. Снечук А. Ю.
102. Соколовский В. Д.
103. Сталин И. В.
104. Суслов М. А.

орындауға тура келген кезде, оған бұл құрметті рөлді орындау өте қыйын болды. Бірақ бұл өтті. Кәзір—іс мүлде басқа ша. Кәзір Қытай мен Кореядан Чехословакия мен Венгрияға дейін халықтық-демократиялық елдер түрінде жаңа «Екпінді бригадалар» пайда болған кезде,—кәзір біздің партиямыздың күресуіне жеңілдік туды, оның үстіне жұмыстың өзі де көңілдірек алға басты. (Ұзақ ду қолшапалақтау).

Әлі өкмет басына келмеген және буржуазияның озбырлық заңдарының табан астында жұмыс жүргізіп отырған комму-

шапалақтау).

Соғыс өртің тұтандырушылар жойылсын! (Бәрі де орындарынан тұрады. Овацияға ұласқан ұзақ, ду қолшапалақтау. «Сталин жолдас жасасын!», «Сталин жолдасқа — ура!», «Дуниө жүзі еңбекшілерінің ұлы кесемі Сталин жолдас жасасын!», «Ұлы Сталинге—ура!», «Халықтар арасындағы бейбітшілік жасасын!» деп салған ұрандар, «Ура»лаған дауыстар).

ПАРТИЯНЫҢ АТЫН ӨЗГЕРТУ ТУРАЛЫ

Партияның XIX съезінің қарары

(БІРАУЫЗДАН ҚАБЫЛДАНДЫ)

Партиямыздың «Коммунистік» — «большевиктік» деген екі аты тарихта меньшевиктерге қарсы күрестің нәтижесінде пайда бөлып, меньшевизммен бөлектену мақсатын көздеген еді. Алайда, ССРО-да меньшевиктік партия көптен бері-ақ жойылып кеткендіктен, партияның екі аты болуы мәнісін жойды, оның үстіне «коммунистік» деген ұғым партияның міндеттерінің маркстік мазмұның барынша айқын білдіреді, ал «большевиктік» деген ұғым көптен бері-ақ маңызын жойған

тарихи фактіні ғана: 1903 жылы партияның II съезінде лениншілдер көпшілік дауыс алып, сол себепті «большевиктер» деп аталғанын, ал съездің оппортунистік бөлегі азшылықта қалып, «меньшевиктер» деп аталғанын ғана білдіреді.

Осыған байланысты партияның XIX съезі қаулы етеді:

Бүкілодақтық Коммунист (большевиктер) партиясы (БК(б)П) бұдан былай «Совет Одағының Коммунистік партиясы» (КПСС) деп аталсын.

БК(б)П УСТАВЫНА ӨЗГЕРІСТЕР ЕНГІЗУ ТУРАЛЫ

Партияның XIX съезінің қарары

(БІРАУЫЗДАН ҚАБЫЛДАНДЫ)

Партияның XIX съезі қаулы етеді:

1. БК(б)П Орталық Комитеті тапсырған партия Уставының жобасы съезд комиссиясының түзетулерімен және толықты-

руларымен қоса бекітілсін.

2. Съезд бекіткен партияның Уставы бұдан былай — Совет Одағының Коммунистік партиясының Уставы деп есептелсін.

Совет Одағының Коммунистік партиясының программасын қайта жасау туралы

Партияның XIX съезінің қарары

(БІРАУЫЗДАН ҚАБЫЛДАНДЫ)

Партияның XIX съезі партияның VIII съезінен (1919 жыл) бергі, партияның кәзіргі программасы қабылданғаннан бергі уақыттың ішінде халықаралық қатынас саласында да, сол сыяқты ССРО-да социализм құрылысы саласында да түбірлі өзгерістер болғанын, осыған байланысты программаның бір-сыпыра қағидалары және онда көрсетілген партияның міндеттері, бұл уақыттың ішінде жүзеге асырылуы себепті, енді кәзіргі жағдайға және партияның жаңа міндеттеріне үйлеспейтін анықтайды.

Осыларға сүйеніп, съезд қаулы етеді:

1. Партияның кәзіргі программасын қайта жасау қажет және мұның мезгілі жетті деп есептелсін.

2. Программаны қайта жасағанда Сталин жолдастың «ССРО-да социализмнің экономикалық проблемалары» деген шығармасының негізгі қағидалары басшылыққа алынсын.

3. Программаны қайта жасау мынадай құрамда Комиссияға тапсырылсын:

1. СТАЛИН И. В.—председатель

2. БЕРИЯ Л. П.

3. КАГАНОВИЧ Л. М.

4. КУУСИНЕН О. В.

5. МАЛЕНКОВ Г. М.

6. МОЛОТОВ В. М.

7. ПОСПЕЛОВ П. Н.

8. РУМЯНЦЕВ А. М.

9. САБУРОВ М. З.

10. ЧЕСНОКОВ Д. И.

11. ЮДИН П. Ф.

4. Партияның қайта жасалған программасының жобасы Совет Одағы Компартиясының келесі съезінің қарауына тапсырылсын.

8. Богданов С. И.

9. Бондаренко А. Д.

10. Борисов С. З.

11. Буденный С. М.

12. Бутузов С. М.

13. Вершинин К. А.

14. Гедвилас М. А.

15. Гоглидзе С. А.

16. Горбатов А. В.

17. Горшенин К. П.

18. Гречко А. А.

19. Григорьян В. Г.

20. Громыко А. А.

21. Даниялов А. Д.

22. Двинский Б. А.

23. Дементьев П. В.

24. Дыгай Н. А.

25. Епишев А. А.

26. Ефремов Д. В.

27. Жаворонков В. Г.

28. Жигарев П. Ф.

29. Жимерин Д. Г.

30. Жуков Г. К.

31. Завенягин А. П.

32. Зарубин Г. Н.

33. Захаров П. А.

34. Захаров С. Е.

35. Ильичев Л. Ф.

36. Казаков Н. С.

37. Каиров И. А.

45. Кузнецов

46. Кузнецов

47. Кулов К.

48. Кумыкин

49. Ладанов

50. Лацис В.

51. Ломано П.

52. Лучински

53. Лыкова Л.

54. Максарев

55. Малик Я.

56. Малинин

57. Малиновс

58. Мамонов

59. Масленни

60. Мельнико

61. Мерецков

62. Меркулов

63. Мюрисеп

64. Неделин М.

65. Никитин

66. Носенко

67. Орлов Г.

68. Островитя

69. Павлов В.

70. Павлов Д.

71. Палецкис

72. Панюшкин

73. Паршин

74. Пидтычен

Партияның XIX съезі с Комиссияс

1. Алексеев А. И.

2. Андреев В. А.

3. Бабич В. И.

4. Горкин А. Ф.

5. Гришко Г. Е.

6. Громов Г. П.

7. Громов Е. И.

8. Губин К. А.

9. Друзин В. П.

10. Енютин Г. В.

11. Закурдаев В. И.

12. Зинченко В. Е.

13. Косяченко

14. Кружков Е.

15. Кулатов Т.

16. Миронова

17. Москатов

18. Московски

19. Овезов Б.

20. Осипов Г.

21. Подгорный

22. Подцероб Е.

23. Проконен

24. Расулов Д.

Коммунист (большевиктер) партиясының XIX съезі

зінің ССРО-ны өркендетудің 1951—1955 жылдарға арналған бесінші бесжылдық жоспары жөніндегі

ДИРЕКТИВАЛАРЫ

съезінің Мемлекеттік Жоспарлау Комитетінің Председателі

В. Сабуров жолдастың баяндамасы бойынша қарары

(Бірауыздан қабылданды)

энергетика системаларында резервті молайту мақсатымен электр станцияларының қуатын күшті қарқынмен арттыра қамтамасыз етілсін.

Бесжылдықтың ішінде электр станцияларының жалпы қуаты, шамамен, екі есе, ал су электр станцияларының қуаты үш есе арттырылсын; бу электр станциялары жағынан ең алдымен кәзіргі кәсіпорындарын ұлғайту қамтамасыз етілсін. Су электр станциялары, олардың ішінде, 2100 мың киловаттық Куйбышев, сонымен қатар, жалпы қуаты 1916 мың киловаттық Кама, Горький, Мингечаур, Өскемен және басқа электр станциялары іске қосылсын. Электр қуатын беретін желілер — Москва электр линиясы салынып, іске қосылсын.

Сталинград, Каховка және Новосибирь су электр станцияларының құрылысы күшейтілсін, жаңа ірі су электр станцияларының: Еділде Чебоксары, Камада Воткино, Ертісте Бұршама су электр станцияларының және басқаларының құрылысы басталсын.

Арзан электр қуатының және жергілікті шикізат қорларының негізінде өнеркәсіптің алюминий, химия, тау-кен және басқа салаларын өркендету үшін Ангара өзенінің энергетикалық қорларын пайдалану жұмысы басталсын.

Оңтүстікті, Уралды, Кузбасты электрмен жабдықтау ісін ықпал жақсарту мақсатымен бұл аудандарда аудандық және облыстық бу электр станцияларының қуатын едәуір арттыру қамтамасыз етілсін. Қалалар мен аудандарды электрмен жабдықтауды қамтамасыз ету үшін, ірі электр станциялар салумен қатар, шағын және орташа электр станциялар құрылысы күшейтілсін.

Текстиль және химия жабдықтары өндірісінің өсуі, шамамен, 3,3 есе болып белгіленсін. Көп жүктік дизель, сонымен қатар газогенератор автомобильдерін шығару едәуір арттырылсын.

Теңіз флоты үшін жүк кемелері мен танкерлер шығару 1955 жылы, 1950 жылғымен салыстырғанда, шамамен, 2,9 есе, өзен, жолаушы кемелерін шығару — 2,6 есе, балық кәсіпшілігі флотына арналған кемелер шығару — 3,8 есе арттырылсын.

Машина жасау өнеркәсібі: Литва ССР-інде кеме жасау, турбина жасау және станок жасау, Латыш ССР-інде электр машиналарын жасау, станок жасау, кеме жасау, Эстон ССР-інде кеме жасау және электр машиналарын жасау өнеркәсібінің саны әрі өркендеуі қамтамасыз етілсін.

Көтеру-транспорт жабдықтары, еңбекті көп тілейтін жұмыстарды механикаластыруға керекті машиналар, құрылыс материалдары өндірісіне арналған комплект жабдықтар және жеңіл өнеркәсіп пен тамақ өнеркәсібі салаларына арналған автомат жабдықтары өндірісінің едәуір өсуі қамтамасыз етілсін. Жаңа тоқыма станоктарын шығару арттырылсын.

Ағаш дайындау, целлюлоза-қағаз, ағаш тілу және ағаш өңдеу өнеркәсібі үшін мол өнімді машиналар мен жабдықтар өндіру күшейтілсін.

Жаңа машиналардың конструкциясын жасағанда олардың сапасын жақсартып отырып, салмағын кемітуді көздеу керек.

Жабдықтардың аса маңызды түрлерін шығару жөніндегі тапсырмаларды орындау мақсатымен, 1951—1955 жылдары: энергетика машина жасау өнеркәсібінің, прокат жабдықтарының жаңа заводтары салынып, іске қосылсын және кәсіпорындарының қайта құру аяқталсын, прокат жабдықта-

ларын, ет, балық, май және сыр қайнату өнеркәсібі кәсіпорындарының салынуы жүзеге асырылсын.

1955 жылдың аяғында, 1950 жылғымен салыстырғанда, мақта-мата өндірудің өндірістік қуаттары, шамамен, 32 процент, жасанды торқа жөнінде — 4,7 есе, аяқкіім — 34 процент арттырылсын, ал құмшекер шығаратын заводтардың қуаты — 25 процент, шақпақ шекер заводтарының — 70 процент, шай заводтарының — 80 процент, майлы дақылдар тұқымын ұқсататын май-экстракт заводтарының қуаты 2,5 есе, овощь кептіретін заводтарының — 3,5 есе, балық, овощь және жеміс консервтерін жасап шығаратын заводтардың — 40 процент, тоңазытқыш орындар мен балық қатыратын рефрижератор флотының қуаты — 70 процент, ет комбинаттарының — 40 процент, мал майын шығаратын заводтардың — 35 процент, сыр қайнататын заводтардың — 2 есе, сүт консерві заводтарының — 2,6 есе, құрғақ сүт өндіру қуаты — 2 есе, қаймағы алынбаған сүт жөнінде — 60 процент арттырылсын.

Азық-түлік және өнеркәсіп товарларын шығару жөніндегі өндіріс процестерін автоматтандыру және механикаластыру кеңінен қолданылсын.

Балық запастарын, әсіресе ішкі су қоймаларында, молайту мақсатымен балық шаруашылығы жөнінде үлкен жұмыстар жүзеге асырылсын.

Бесжылдықтың ішінде балық аулау, Литва ССР-інде шамамен, 3,9 есе, Латыш ССР-інде — 80 процент, Эстон ССР-інде 85 процент арттырылсын. Бұл республикаларда кәзіргі балық ұқсату кәсіпорындарын кеңейту және жаңа кәсіпорындарын салу жүзеге асырылсын.

ның құрылысында зат қорлары жасалсын, сөйтіп өнеркәсіптің бұл салаларының келесі жылдары қажетті дәрежеде өркендеуі қамтамасыз етілсін.

Жаңа бесжылдықта өнеркәсіп орындары құрылысын географиялық жағынан жақсы орналастыруды жақсарту қамтамасыз етілсін, тиімсіз және шамадан тыс алыс тасымалдарды жою мақсатымен өнеркәсіпті шикізат пен отын қорларына бұрынғыдан әрі жақындата беру ескерілсін.

4. Қара металлургия саласында қара металдау өндірісін, онан әрі арттырумен қатар, оның сортаменті кеңейтілсін, прокаттың дефект түрлерін өндіру едәуір ұлғайтылсын, атап айтқанда, қалың табақ болаттың өндірілуі, шамамен, 80 процент, ұсақ сортты болат пен катанка—2,1 есе және тот баспайтын табақ болат —3,1 есе ұлғайтылсын. Прокаттың тиімді түрлері мен профильдерін өндіру күшейтілсін.

Машина жасау өндірісіне қажетті арнаулы болаттар мен сплавтар өндіру ұлғайтылып, олардың сапасы жақсартылсын.

Металлургия кәсіпорындарының кәзіргі қуатын пайдалануды онан әрі жақсарту қамтамасыз етілсін. Қара металлургия кәсіпорындарында металлургия процестерін жеделдету, металлургия агрегаттары мен еңбекті көп тілейтін жұмыстарды автоматтандыру және механикаландыру күшейтілсін.

Бесінші бесжылдықта, төртінші бесжылдықпен салыстырғанда, өндірістік қуаттарды іске қосу, шамамен, шойын жөнінде 32 процент, болат жөнінде 42 процент, прокат жөнінде кемінде 2 есе, кокс жөнінде 80 процент және темір рудасы жөнінде 3 есе ұлғайтылсын.

Оңтүстік, Урал, Сибирь, Орталық, Солтүстік- Батыс аудандарда қара металлургияны өркендетумен қатар, металлургия өнеркәсібін Закавказье аудандарында да онан әрі өркендету қамтамасыз етілсін. Карел- Фин республикасындағы темір рудасы шығатын кенді жерлерде жобалау- іздестіру жұмыстары жүргізілсін.

Металлургиялық шағын переделъ заводтарын салу есебінен жергілікті өнеркәсіп системасында қара металдар өндіруді дамыту көзделсін.

5. Түсті металдар өндірісі едәуір ұлғайтылсын. Бесжылдықтың ішінде өндіріс, шамамен, мынадай мөлшерде көбейтілсін: тазартылған мыс —90 процент, қорғасын —2,7 есе, алюминий —кемінде 2,6 есе, мырыш —2,5 есе, никель —53 процент және қалайы —80 процент.

Тау-кен жұмыстары мен еңбекті көп тілейтін жұмыстар механикаландырылсын, өндіріс процестері автоматтандырылсын және жеделдетілсін, рудадан металды комплекстеп айыру арттырылсын, жоғары маркалы металл шығаруды онан әрі арттыра беру қамтамасыз етілсін, кәзіргі кәсіпорындарының қуатын пайдалану едәуір ұлғайтылып, жақсартылсын және жаңа кәсіп орындары салынсын.

6. Электрлендіру саласында халық шаруашылығының электр қуаты жөніндегі өсіп отырған тілектерін және халықтың тұрмыс мұқтаждарын неғұрлым толық қанағаттандыру

дану және газдан химия өнімдерін алу ұлғайтылсын.

Эстон ССР-інде сланецтен жасанды газ өндіру, шамамен, 2,2 есе арттырылсын, Кохтла—Ярве—Таллин газ проводының құрылысы аяқталып, іске қосылсын.

9. Көмір өнеркәсібінде кокстендіруге арналған көмір өндіруді неғұрлым тез өсіру көзделсін, сөйтіп бесжылдықтың ішінде бұл көмірлердің өндірілуі кемінде 50 процент арттырылсын.

Көмірдің сапасы жақсартылсын, көмірді байыту және оны брикеттеу, едәуір ұлғайтылсын; бесжылдықтың ішінде көмір байытудың, шамамен, 2,7 есе өсуі қамтамасыз етілсін.

Көмір кендерін пайдалану әдістері үздіксіз жақсартыла берсін. Көмір өнеркәсібін комплекстеп механикаландыру үшін, техникалық жағынан онан әрі қайта қарулаңдыру үшін және еңбек өнімділігін арттыруды қамтамасыз ету үшін ең жаңа кен машиналары мен механизмдері кеңінен қолданылсын. Көмір өндірудің неғұрлым еңбекті көп керек ететін процестерін, ең алдымен, лаваларда көмір тиеуді, әзірлік жұмыстарын жүргізгенде көмір мен порода тиеуді механикаландыру барынша күшейтілсін, сонымен қатар лаваларда тіреу қояуды механикаландырылған әдістері кеңінен қолданылсын.

Төртінші бесжылдықтағымен салыстырғанда көмір шахталарының өндірістік қуаттарын іске қосу, шамамен, 30 процент арттырылсын.

Бесжылдықтың ішінде торф өндіруді 27 процент арттыру қамтамасыз етілсін, ал сонымен қатар жергілікті көмірлерді өндіру ісін онан әрі дамыту көзделсін; сланец өндірісі 2,3 есе, әсіресе Эстон ССР-інде ұлғайтылсын. Сланец-химия өнеркәсібін өркендету негізінде Эстон ССР-інде жасанды сұйық отын өндірісі бесжылдықтың ішінде, шамамен, 80 процент арттырылсын.

10. ССРО халық шаруашылығының барлық салаларындағы қуатты жаңа техникалық прогрестің негізі болатын машина жасау өнеркәсібін күшті қарқынмен өркендету көзделсін. Машина жасау және металл өңдеу өнеркәсібінің өнімдерін шығару бесжылдықтың ішінде, шамамен, 2 есе арттырылсын.

Электр станцияларын, қара металлургия мен түсті металлургия кәсіпорындарын, мұнай айыру, жасанды сұйық отын өндіру және химия өнеркәсібі заводтарының құрылыстарын толық жабдықтау машина жасау өнеркәсібіндегі ерекше маңызды міндет деп есептелсін. Ірі гидравлика және бу электр станциялары үшін, металлургия, мұнай айыру және басқа заводтар үшін гидравлика және бу турбиналарын, генераторларды, жоғары вольтті аппаратураны және әртүрлі басқару аспаптарын, ірі станоктер мен ұсталық- пресс жабдықтарын өндіру қажетті мөлшерде күшейтілсін.

Бесжылдықтың ішінде прокат жабдықтарын өндіру —2 еседен артығырақ, өте-мөте дәл станоктер өндіру, шамамен, 2 есе, ауыр ұсталық-пресс машиналарын өндіру —8 есе, басқару және бақылау, автоматика және телемеханика аспаптарын шығару, шамамен, 2,7 есе арттырылсын. Бесжылдық-

10. Ағаш өнеркәсібінің

ағаш өнеркәсібінің артта қалушылығы жойылсын, ағаш материалдарын өндіру ұлғайтылсын, өндіріс үшін детальдар шығару ісі өркендетілсін. Ағаш ісін ағашы мол аудандарда, әсіресе Солтүстік, Урал, Сибирь, Карел- Фин ССР аудандарына көшіру кең жүргізілсін, елдің ағашы аз аудандарында ағаш кенетілсін. Ағаш дайындаудың маусымдылығы азайтылу үшін жаңа аудандарда механикаландырылған кәсіп салынып, олар жұмысшылардың тұрақты кадрлары масыз етілсін. Ағаш дайындау жұмыстарын көмкеру механикаландыру ісін онан әрі өркендету жүзеге асырылсін. Өндірісті ұйымдастыру және механизмдерді пайдалану тиімділігі ұлғайтылып, ағаш дайындауда еңбек өнімділігін арттыру қамтамасыз етілсін. Ағаш дайындау өркендетілетін жаңа бесжылдықтың ішінде ағаш тілетін заводтар қуатын өткен бесжылдықтағы қосылғанымен салыстырғанда кемінде 8 есе арттырылсын.

Қағаз-целлюлоза, мебель, фанера, ағаш-химия, өнеркәсібінің барынша өркендетілуі қамтамасыз етілуі белгіленсін, олардың шығару кемінде 3 есе арттырылсын.

13. Халық шаруашылығының өсіп отырған қажеттандыру үшін бесжылдықтың ішінде неғұрлым материалдарын шығару кемінде екі есе өсірілетін, құрылыс материалдарының сапасы жақсартылуы сортименті ұлғайтылсын. Кіріштің өндірілуі, шамамен, 2,6 есе, теріс шыны —4 есе арттырылсын және өнеркәсіп құрылысы саласында жаңа прогреске жеткізілетін материалдары неғұрлым бағыл қолданылсын, және бетон ірі блоктарын өндіру арттырылсын. Ішкі нарықтың өндірісін индустриаландыруға, оның бағасын азайту себеп болатын, үйлер мен құрылыстардың архитектурасын және пайдалану сапасын жақсартатын кеңінен гипстен, бетон мен темірлі бетоннан заводта жасап шығару өте сапалы жаңа өңдеу-қаптау құрылыс материалдары мен конструкциялар өндіру едәуір арттырылсын. Уралда, Сибирьде, Еділ бойы аудандарында, Қыбыр пен Орта Азияда, ал сонымен қатар, үлкен құрылыс үшін жатқан ірі өнеркәсіп аудандарында құрылыс үшін өндірудің өсу қарқыны ССРО-ны тұтас алғашына апаратын артық болып белгіленсін. Цемент өнеркәсібінің, шамамен, 2,1 есе арттырылсын.

14. Көпшілік тұтынатын заттар өндірісін өсіру үшін күшті бөлу қамтамасыз етілсін. Жеңіл және тағам өнеркәсібінің өнімі кемінде 70 процент арттырылсын.

Ауылшаруашылық шикізаты қорларының ұлғайтуы және жеңіл және тамақ өнеркәсібінде көптеген кәсіп салалардың, әсіресе мақта-мата комбинаттарының, мақта тазарту, жасанды торқа заводтарының, жібек, тігін фабрикалары, аяқ киім кәсіпорындарының, қант, май, консерві, консерві зауыттарының, кондитер, шай, консерві

Коммунист (большевиктер) партиясының XIX съезі

інің ССРО-ны өркендетудің 1951—1955 жылдарға арналған бесінші бесжылдық жоспары жөніндегі

ДИРЕКТИВАЛАРЫ

съезінің Мемлекеттік Жоспарлау Комитетінің Председателі

В. Сабуров жолдастың баяндамасы бойынша қарары

(Бірауыздан қабылданды)

рақтың эрозиясына қарсы күресу, сондай-ақ құмдарға ағаш егу жөнінде агролесомелиорациялық шаралардың жүргізілуі, шаруашылық маңызы бар ормандар жасалуы, қалалар мен өнеркәсіп орталықтарының төңірегінде, өзендердің, каналдар мен су қоймаларының жағаларында жасыл алқаптар жасалуы қамтамасыз етілсін.

Бесжылдықтың ішінде колхоздар мен совхоздарда кемінде 2,5 миллион гектар егін қорғайтын ағаштар отырғызылсын, 2,5 миллион гектарға жуық мемлекеттік ормандар егілсін және отырғызылсын.

7. Барлық суармалы және құрғатылған жерлердің мейлінше өнімді пайдаланылуы қамтамасыз етілсін. Барлық жерде тұрақты суару каналдарының орнына уақытша суару каналдары бар жаңа суару системасына көшу жүзеге асырылсын. Куйбышев су электр станциясының электр қуатын пайдалану негізінде және В. И. Ленин атындағы Еділ—Дон кеме қатынасы каналының өңірінде суару және суландыру системасын салу бірінші кезектегі жұмыстар деп есептелсін; Сталинград су электр станциясының, Түркімен Бас каналының, Оңтүстік Украина және Солтүстік-Қырым каналдарының өңірінде суару және суландыру системасын салуға кірісілсін.

Құлынды даласын суару және суландыру үшін суару системасын салуға әзірлік жұмыстары жүргізілсін. Орталық қара топырақты облыстарда, Кура-Аракс ойпатында, Сырдария, Зеравшан және Қашқадария өзен бассейндерінде, Орталық, Ферғана аудандарында суару системасын салу, Кубань—Егорлық системасын, Орто-Токой су қоймасын және Үлкен Шу каналын салу жұмыстары жүргізіле берсін. Бесжылдық-

айыр 70—75 процент, қой 75—80 процент және шошқа 40—45 процент көбейтілсін.

1955 жылы совхоздарда бір сыйырдан сауылатын сүт мынадай мөлшерге: қара топырақты емес өңірдегі аудандарда 3500—3900 килограмға, орталық қара топырақты облыстардағы аудандарда 3000—3400 килограмға, Оңтүстіктегі және Солтүстік Кавказдағы аудандарда 2800—3200 килограмға, Сибирь мен Қазақстанның солтүстік облыстарының аудандарында 2400—2900 килограмға, Еділ бойының, Орта Азияның, Закавказьенің және Қазақстанның оңтүстік облыстарының тұқымдық мал совхоздарында 2100—2600 килограмға жеткізілсін.

Биязы жүнді бір қойдан қырқылатын жүннің орта мөлшері, Оңтүстік, Солтүстік Кавказ және Еділ бойы аудандарының совхоздарында 5,5—6,5 килограмға дейін, Сибирь, Қазақстан, Орта Азия және Закавказье аудандарының совхоздарында 4,3—5,0 килограмға дейін жеткізілсін.

Совхоздарда егін шаруашылығындағы, мал шаруашылығындағы жемшөп дайындаудағы және жемшөп әзірлеудегі еңбекті неғұрлым көп тілейтін барлық жұмыстардың комплекстен механикаландырылуы негізінен аяқталсын. Совхоздарда тұрғын үйлер, мәдени-тұрмыс және өндірістік құрылыстар салу кең көлемде жүргізілсін.

12. Ауылшаруашылық өндірісінің белгіленген өсу мөлшерін қамтамасыз ету үшін бесжылдықта ауыл шаруашылығына жұмсалатын мемлекеттік күрделі қаржының көлемі төртінші бесжылдықтағыдан, шамамен, 2,1 есе артық, оның бержағында ирригация мен мелиорацияға, шамамен, 4 есе

се, локомотив бригадаларының еңбегін ұйымдастыруды жақсарту шараларын жүргізу қамтамасыз етілсін.

4. Өзен порттарының қабылдау-жөнелту қаблеті, шамамен, екі есе арттырылсын. Сталинградта, Саратовта, Куйбышевте, Ульяновскіде, Қазанда, Гсрськийде, Ярославльде, Молотовта, Омскіде, Новосибирскіде, Хабаровскіде, Осетровода, Котласта және Печорада порттар салу және порттарды қайта құру жұмыстарының бірінші кезегі аяқталсын. Негізгі порттар жоғары өнімді механикаландыру құралдарымен жабдықталсын. Өзен жанындағы өнеркәсіп орындарының механикаландырылған причалдарын салу кеңейтілсін.

Еділ—Балтық су жолын қайта құру жұмыстары аяқталсын, Кама өзенінің кеме жүзетін тереңдігі арттырылсын, сөйтіп ССРО-ның европалық бөлегінде бірінғай терең сулы транспорт системасы жасалсын.

Неман және Даугава өзен бассейндерінде кеме қатынасы жақсартылып, жолаушылар мен жүктердің тасымалы артырылсын. Каунаста Неман өзеніне және Ригада Даугава өзеніне көпірлер салу белгіленсін.

Өзен флотына арналған кеме жасайтын және кеме жөндейтін кәсіпорындардың қазіргілері қайта құрылып, жаңалары салынсын. Ірі су қоймаларында жүзу шарттарына сай келетін жолаушылар мен жүктер тасыйтын өзен флотын салу қамтамасыз етілсін. Сибирь мен Қыйыр Солтүстік аудандарында өзен транспортының жүк тасудағы ролі арттырылсын.

Шағын өзендерде жергілікті жердің қажеті үшін тасымал жұмысын өркендету қамтамасыз етілсін.

5. Төртінші бесжылдықтағыдан, шамамен, 2,1 есе артық, оның бержағында ирригация мен мелиорацияға, шамамен, 4 есе

колхоздарда, шамамен, 70 процент, жүзімдіктердің көлемі 50 процент, шай плантацияларының көлемі 60 процент және цитрус дақылдарының көлемі 4,5 есе ұлғайтылсын.

4. Бесжылдықтың ішінде мал шаруашылығының өнімі: ет және тоңмай 80—90 процент, сүт 45—50 процент, жүн, шамамен, 2—2,5 есе, оның ішінде биязы жүн 4—4,5 есе, жұмыртқа (колхоздар мен совхоздарда) 6—7 есе көбейтілсін.

Мал саны: сыйыр малы, бүкіл ауыл шаруашылығы бойынша, — 18—20 процент, соның ішінде колхоздарда сыйыр малы 36—38 процент және сыйыр, шамамен, 2 есе; қой, бүкіл ауыл шаруашылығы бойынша, — 60—62 процент, соның ішінде колхоздарда 75—80 процент; шошқа, бүкіл ауыл шаруашылығы бойынша, — 45—50 процент, соның ішінде колхоздарда 85—90 процент; қос саны 3—3,5 есе; жылқы, бүкіл ауыл шаруашылығы бойынша, — 10—12 процент, соның ішінде колхоздарда 14—16 процент арттырылсын.

Литва ССР-інде, Латыш ССР-інде, Эстон ССР-інде мол өнімді мал шаруашылығының, әсіресе сүт малы мен шошқаның одан әрі өсірілуі қамтамасыз етілсін.

Бір сыйырдан сауылатын сүттің мөлшері қара топырақты емес өңірдегі аудандардың колхоздарында 1800—2000 килограммға дейін, орталық қара топырақты облыстардағы аудандардың колхоздарында 1700—2000 килограммға дейін, Оңтүстіктегі және Еділ бойындағы аудандарда 1600—1900 килограммға дейін, Сибирь, Урал және Солтүстік-Шығыс Қазақстан аудандарында 1500—1700 килограммға дейін, Орта Азия аудандарында 700—900 килограммға дейін, Закавказье аудандарында 900—1100 килограммға дейін жеткізілсін.

Жүн қырку Оңтүстіктегі және Солтүстік Кавказдағы аудандардың колхоздарында биязы жүнді бір қойдан 5,2—5,8 килограммға дейін, жартылай биязы жүнді бір қойдан 4,2—4,8 килограммға дейін, орталық қара топырақты облыстарда биязы жүнді бір қойдан 4,2—5,0 килограммға дейін, жартылай биязы жүнді бір қойдан 4,0—4,2 килограммға дейін, Еділ бойындағы аудандарда биязы жүнді бір қойдан 4,6—5,4 килограммға дейін, жартылай биязы жүнді бір қойдан 3,9—4,5 килограммға дейін, Сибирь аудандарында биязы жүнді бір қойдан 4,3—4,9 килограммға дейін, жартылай биязы жүнді бір қойдан 3,8—4,2 килограммға дейін арттырылсын.

5. Дәнді дақылдардың жаңа, неғұрлым шығымды сорттарының, мақтаның неғұрлым өнімді және ерте пісетін сорттарының, қант қызылшасының неғұрлым қанты мол сорттарының, өте майлы күнбағыс сорттарының өндіріске енгізілуі, сонымен қатар суармалы жерлерде өсіру үшін ауылшаруашылық дақылдарының жаңа сорттарының жасалуы қамтамасыз етілсін. Колхоздар мен совхоздарда ауылшаруашылық дақылдарының тұқым шаруашылығы жақсартылсын.

6. Далалы және орманды-далалы аудандарда егін қорғайтын ормандар өсіру жұмыстарының одан әрі кеңейтілуі, топы-

рақты егу жұмыстарында 90—95 процентке дейін, дәнді дақылдар мен күнбағысты комбайнмен жыйнауға 80—90 процентке дейін, қант қызылшасын жыйнауға 90—95 процентке дейін, шитті мақтаны мақта жыйнағыш машиналармен жыйнауға 60—70 процентке дейін, салалы зығырды егуде және жыйнауға 80—90 процентке дейін, картопты отырғызу, қатараралықтарын өңдеу және жыйнау жұмыстарында 55—60 процентке дейін, пішен шабу және шөп сүрлеу жұмыстарында 70—80 процентке дейін жеткізілсін.

Машина-трактор станциялары жұмысының жақсартылуы қамтамасыз етілсін, колхоз өндірісінің барлық салаларындағы еңбекті көп тілейтін жұмыстарды механикаландыру жөніндегі олардың жұмысы күшейтіліп, ауылшаруашылық дақылдарының шығымдылығы мен мал шаруашылығының өнімділігі жөніндегі жоспарлардың орындалуына МТС-тердің жауапкершілігі арттырылсын.

Бесжылдықтың аяғында МТС-тердің трактор паркінің қуаты, шамамен, 50 процент арттырылсын, әсіресе ауылшаруашылық дақылдарының қатараралықтарын өңдеуге арналған аспап құралдары бар отама тракторлар көбейтілсін. Бесжылдықтың ішінде бір трактордың күндіз жұмыс өнімділігі, шамамен, 50 процент арттырылуы қамтамасыз етілсін. Неғұрлым тиімді дизельді тракторларды өндіріске енгізу жұмысы аяқталсын.

Литва ССР-інде, Латыш ССР-інде, Эстон ССР-інде машина-трактор станцияларының саны көбейтіліп, олар тракторлармен және ауылшаруашылық машиналарымен жабдықталсын.

Электр қуатын, әсіресе ірі су электр станциялары бар аудандарда электр қуатын пайдалану негізінде жұмыс істейтін электр тракторлары мен ауылшаруашылық машиналарын қолдану аса маңызды міндеттердің бірі деп есептелсін.

10. Колхоздардың күрделі қаржысын ең алдымен қоғамдық шаруашылықты өркендетуге — шаруашылық құрылыстар, мал қораларын, суару және жер құрғату каналдар, тоғандар салуға, бұталарды шабуға, егін қорғайтын орман алқаптарын отырғызуға, колхоздардың электр станцияларын салуға және колхоздардың қоғамдық шаруашылығын ойдағыдай дамытып, колхоздар мен колхозшылардың табыстарын арттыруға керекті басқа да құрылыстар салуға жұмсау қамтамасыз етілсін.

11. Совхоз құрылысы жөнінде товарлықты арттыру ең алдымен, бидайды, биязы және жартылай биязы жүнді, етті молайту, сонымен қатар колхоздардың мал шаруашылығын асыл тұқымды өнім малдарымен қамтамасыз ету аса маңызды міндет деп есептелсін.

Берік жемшөп базасын жасау және совхоздардың малын шөппен, құнарлы жемшөппен толық қамтамасыз ету мақсатымен, совхоздарда жемшөп дақылдарының егісі 45—55 процент ұлғайтылсын. Совхоздарда барлық ауылшаруашылық дақылдары шығымдылығының едәуір арттырылуы қамтамасыз етілсін. Совхоздарда сыйыр малы 35—40 процент, соның ішінде сы-

шамамен 5 есе арттырылуы көзделсін.

3. Теміржол транспорты жөніндегі аса маңызды темір жолдардың қабылдау-жөнелту қаблетін арттырылсын.

Осыған сәйкес:

а) өткен бесжылдықпен салыстырғанда, екінші әріске қосылуы, шамамен, 60 процент, электрлендірілген жолдардың іске қосылуы 4 есе арттырылсын. Станциялардың ұзындығы темір жолдардың пайдаланылатындығының, шамамен, 46 процентіне жеткізілсін;

б) жаңа темір жолдар 1946—1950 жылдардағыдай мөлшерде, 2,5 есе артық салынып, түпкілікті пайдаланылсын. Оңтүстік-Сибирь магистралінің Абаканнан дейінгі учасқтарындағы құрылысы аяқталсын. Чапаев темір жол линиясының құрылысы аяқталып, —Макаев жолының құрылысына кірісілсін.

Красноярск —Енисей, Гурьев —Астрахань, Амур —Пронино —Сургут темір жолдарының құрылысы өрілетін. Литва ССР-інде, Латыш ССР-інде және Эстон ССР-інде темір жолдарды қайта құру жөнінде қажетті жұмыстар жүргізілсін.

в) бесжылдықтың аяғында, 1950 жылғыға қарағанда автоблокировкамен жабдықталған учасқтардың ұзындығы, шамамен, 80 процент, автостоптармен жабдықталған учасқтардың ұзындығы кемінде 2,5 есе ұлғайтылсын, сонымен электрлі централизациямен жабдықталған стрелкаларының, шамамен, 2,3 есе көбейтілсін. Диспетчерлік центральны қолдану едәуір арттырылсын. Сурынтау горка оған әрі механикаландырылуы қамтамасыз етілсін. Пожар жүрісін және маневр жұмысын басқару үшін радионы енгізу жұмыстары жүргізіле берсін;

г) темір жолдардың жол шаруашылығының жайына жақсартылуы. Бесжылдықтың ішінде темір жол транспорты рельстер, шамамен, 1946—1950 жылдардағыдан, 85 процент берілсін;

д) теміржол транспортының магистралдық паровоздар, тепловоздар, жүк, изотерма және жолаушы вагондары жөніндегі керегі толық қамтамасыз етілсін. Темір жолдардың жұмыс паркін автоматты тіркеуге көшіру жөніндегі жұмыс аяқталсын және жүріс составын ролик подшинни жабдықтауға кірісілсін. Жаңа қуатты паровоздар, электр және тепловоздар, соның ішінде газогенераторлы паровоздар шығаруға кірісілсін.

Жүріс составын пайдалану жақсартылсын. 1955 жылғы вагон айналымының уақыты 1950 жылғыдан кемінде 12 процент қысқартылып, паровоздардың орта тәулік кемінде 12 процент арттырылсын. Вагондардың жүк қуатын пайдалану едәуір жақсартылып, жүк поездарының салмағы арттырылсын.

Поездардың жүрісіне байланысты қызметкерлердің,

МУНИСТ (БОЛЬШЕВИКТЕР) ПАРТИЯСЫНЫҢ ХІХ СЪЕЗІ

О-НЫ ӨРКЕНДЕТУДІҢ АЛҒАН БЕСІНШІ ЖӨНІНДЕГІ ЛАРЫ

астырғанда, кемінде 30 процент, клубтардың саны т көбейтілсін, олардың халыққа қызмет ету жөнін- сы жақсартылсын.

Әдебиет пен ғылыми әдебиеттің, оқу кітаптарының мен газеттердің шығарылуын едәуір арттыруды з ету үшін полиграфия өнеркәсібі кеңейтіліп, баспа таптардың көркі жақсартылсын.

Саулық сақтау, халық ағарту ісін, ғылыми және мә- у мекемелерін дамыту жөніндегі белгіленген мөл- кес бесжылдықтың ішінде осы мақсаттарға жұмсала- лі қаржының көлемі, өткен бесжылдықтағымен са- да, шамамен, 50 процент арттырылсын.

Бі бесжылдық жоспар ССРО халық шаруашылығы- дан күшті өркендеуін белгілейді және халықтың ық әл-ауқаты мен мәдени дәрежесінің онан әрі- уын қамтамасыз етеді.

Бі бесжылдық жоспардың орындалуы социализмнен- ге қарай даму жолымен алға басудың ірі қадамы

бі бесжылдық жоспардың міндеттерін орындау үшін- қажет:

Диалистік қорды онан әрі арттыру үшін ішкі шар- қорлар жұмылдырылсын, мемлекеттік тәртіп қатаң- әрбір кәсіпорын өндірістік жоспарды өзіне белгілен- тимент бойынша орындайтын болсын. Халық шаруа- өркендету және еңбекшілердің материалдық, мәде- есін арттыру жөніндегі бесжылдықтың тапсырмала- тамасыз ету үшін 1951—1955 жылдарға арналған- тік күрделі құрылыстың жалпы көлемін, шамамен,- нт арттыру қажет, ал бұл құрылысқа мемлекет тара- ұмсалатын қаржыны, төртінші бесжылдықпен салыс- шамамен, 60 процент қана арттыру қажет, сөйтіп- 30 проценттің орны еңбек өнімділігін арттыру, ұс- ғындарды кеміту, құрылыс материалдары мен жабдық- бағасын кеміту жолымен құрылыстың өзіндік баға- інше кеміту есебінен толуга тиіс;

лық шаруашылығының барлық салаларына озат тех-

СЪЕЗД КҮНДЕЛІГІ 11 октябрьдегі кешкі мәжліс

Кешкі мәжліс **Анрианов** жолдастың председателдік етуімен ашылды. Съезд БК(б)П Уставына өзгерістер енгізу тура- лы Хрущев жолдастың баяндамасын тал- қылауда болды. Председателдік етуші бірінші сөзді **Лебедев** жолдасқа (Омск) берді.

Партия совет елін социализмнің мыз- ғымас қамалына айналдырды, деді ше- шен. Совет халқы Ленин —Сталин пар- тиясынан өзінің сыннан өткен көсемін, ұстазын және басшысын көріп отыр. Біз- дің халқымыз өзінің бүкіл дүниежүзілік тарихи табыстарының бәріне коммунистер партиясының, оның лениндік-сталиндік басшылығының, оның дана және алыстан болжайтын саясатының, оның тынбастан істеген жұмысының арқасында жетті.

БК(б)П Орталық Комитетінің секретары **Маленков** жолдастың Орталық Комитеттің жұмысы туралы есепті баяндамасында қойылған міндеттер, деп атап көрсетті шешен, партия ұйымдарына зор талаптар қояды, оларды өз жұмысын жақсартып, жетілдіріп отыруға, бұқарамен байланы- сын күн сайын нығайтып отыруға мін- деттейді. Өзгертілген Уставтың жобасы коммунистердің күшін осы аса маңызды міндеттерді ойдағыдай орындауға бағыт- тайды.

Бұдан кейін шешен Омск облысы ком- мунистерінің өзгертілген Уставтың жоба- сын бірауыздан мақұлдағанын айтты.

Захаров жолдас (Ленинград) бүкіл совет халқы сыяқты, совет Соғыс-Теңіз Флоты- ның матростары, старшиналары, офицер- лері мен адмиралдары Лениннің—Сталин- нің ұлы партиясының ХІХ съезін орасан зор саяси өрлеумен қарсы алды, деп мә- лімдеді.

Сталин жолдастың нұсқаулары соғыс-

отырып пайдалану бағытын ұстауға, әйел кадрларды жоғарылауға және тәрбие- леуге ерекше көңіл бөліп отыруға тиіс екенін коммунистер атап көрсетті.

Орталық Комитеті мен съездің нұсқау- ларын басшылыққа ала отырып, деді шешен, біздің облыстың партия ұйым- кадрларды большевиктік сын мен өзара сын рухында, партия мен мемлекетке адалдық және берілгендік рухында, пар- тиялық және мемлекеттік тәртіпті қатаң сақтау, принципшілдік және кемшіліктер- ге төзбеушілік рухында тәрбиелеу ісін жақсартады.

Бұдан кейін **Ильичев** жолдас (Мәскеу) сөз сөйледі. Партиямыз өзінің жұмысып- да, деді ол, жаңа саяси міндеттер жұмыс- тың жаңа ұйымдастыру формаларын, пар- тияның ұйымдастырушылық қаруын же- тілдіріп отыруды талап етеді деген бұл- жымайтын маркстік тезіске әрқашан сүй- ейініп отырады. Съезд қарауына ұсыныл- ған өзгертілген Уставтың жобасында Сталин жолдастың маркстік партия тура- лы ілімді онан әрі дамытқаны айқың бейнеленген. Устав жаңа саяси міндеттер- ге, партия жыйнақтаған орасан зор ұйымдастыру тәжірибесіне сүйенеді.

Мұнан соң **Ильичев** жолдас Ленин мен Сталиннің әрдайым атап көрсеткеніндей, партиялық және мемлекеттік құрылыста, бұқараның творчестволық инициативасын дамытуда орасан зор роль атқаруға тиісті совет баспасөзі жұмысының мәселелеріне тоқталды. Бұл жағынан алғанда біздің баспасөзіміз, деп атап айтты шешен, әс- ресе газеттер, соның ішінде орталық га- зеттер де, әлі де өз дәрежесінде емес. Егер біздің баспасөзіміз, оның қызметкер- лері төменнен болатын принципті іскерлік өзара сын мен сынды өрістетіп отыратын

сындар кезінде Греция халқының жағын- да болды, оның күресіне тілектестік біл- дірді деген сөздеріне бүкіл зал ду қолша- палақтады.

Захариадис жолдас былай деп мәлімде- ді: грек халқы өзінің азат болудан үмітін үзбейді, америка және ағылшын импе- риалистері мен олардың малайларына қарсы күресуге деген ерлігі мен батыл- дық рухынан айрылмайды. Греция халқы өзінің күшін топтастырып, америка им- периялизімінің малайларына қарсы өзінің бостандығы жолында демократия және бейбітшілік жолында, шын демократия- лық үкмет жолында күресуде.

Бүкіл залдың ду қолшалақтауы үс- тінде Захариадис жолдас өзінің сөзін бы- лай деп аяқтады:

—Біздің ұлы Сталин бүкіл дүние жү- зі халықтарының игілігіне өмірі ұзақ бо- лып, көп жылдар жасай берсін!

Еркін Триест территориясының комму- нистері ХІХ съезді қызу құттықтады. Триест Компартиясы Орталық Комитетінің өкілі **Бонемо Томинец** жолдас Совет Ода- ғының Коммунистік партиясы халықтар- дың бүкіл дүние жүзіндегі баянды және ұзақ бейбітшіліктің салтанаты жолында- ғы, ұлттық тәуелсіздікті сақтау жолында- ғы күресіне нұр сәулесін жарқыратып төккен жарық жұлдыз болып табылады деді.

Біз партияның ХІХ съезінің, деді ол, бейбітшілік және коммунизм орнату съезінің жұмысы ойдағыдай өтуін тілейміз.

Мінбеде—съезд делегаттары қызу қар- сы алған Дания Коммунистік партиясы- ның өкілі **Аксель Ларсен** жолдас.

—Біз,—деді ол,—барлық елдердің коммунистік және жұмысшы партиялары үшін ұстаз және тамаша өнеге болып табыла-

жылдықпен салыстырғанда, шамамен, 70 процент ұлғайтылсын.

Жалпы білім беретін мектептердің социалистік тәрбиелік маңызын онан әрі арттыру және орта мектепті бітіретін оқушылардың мамандықты еркін таңдап алуына жағдай турғыз мақсатымен, орта мектепте политехникалық оқуды жүзеге асыруға кірісілсін және жалпыға бірдей политехникалық оқуға көшуге қажетті шаралар жүзеге асырылсын.

6. Халық шаруашылығы мен мәдениет құрылысын онан әрі өркендету міндеттеріне сәйкес бесжылдықтың ішінде жоғары және арнаулы орта дәрежелі оқу орындарынан барлық түрдегі мамандар даярлап шығару, шамамен, 30—35 процент арттырылсын.

Өнеркәсіптің, құрылыстың және ауыл шаруашылығының аса маңызды салаларына арнап жоғары оқу орындарынан мамандар даярлап шығару 1955 жылы, 1950 жылғымен салыстырғанда, шамамен, 2 есе арттырылсын.

Бесжылдықтың ішінде жоғары оқу орындары мен ғылыми-зерттеу институттарының аспирантурасы арқылы даярланып шығарылатын ғылыми және ғылыми-педагогикалық кадрлардың саны, өткен бесжылдықпен салыстырғанда, шамамен, 2 есе көбейтілсін.

Ғылыми-зерттеу институттарының жұмысы және жоғары оқу орындарының ғылыми жұмысы жақсартылсын, халық шаруашылығын өркендетудің аса маңызды мәселелерін шешуге, озат тәжірибені қорытуға ғылыми күштер неғұрлым толық пайдаланылсын, ғылыми жаңалықтардың практикада кең қолданылуы қамтамасыз етілсін. Ғалымдардың білімнің барлық салаларындағы теориялық мәселелерді талдап шешуіне барынша көмек көрсетілсін, ғылымның өндіріспен байланысы нығайтылсын.

Ересек халықтың өз білімін көтеруге деген талабының өсін отырғанын еске алып, еңбекші азаматтарды өндірістен қол үздірмей оқыту үшін сырттан және кешке оқытатын жоғары, арнаулы орта дәрежелі оқу орындарының, ал сонымен қатар жалпы білім беретін мектептердің онан әрі өркендетілуі қамтамасыз етілсін.

7. Халық шаруашылығының маман кадрлар жөніндегі, әсіресе озат техниканы өндіріске онан әрі енгізуге байланысты, өсіп отырған тілектерін қанағаттандыру үшін мемлекеттік еңбек резервтері системасында жас маман жұмысшылар даярлаудың сапасы жақсартылсын, жеке және бригадалық оқыту жолымен, кәсіпорындарда ұйымдастырылатын курстар мен мектептер арқылы жұмысшыларды даярлау және олардың мамандығын арттыру қамтамасыз етілсін.

8. Кино және телевидение онан әрі өркендетілсін. Кино-театрлардың саны көбейтіліп, бесжылдықтың ішінде кино-установкалардың саны, шамамен, 25 процент көбейтілсін, ал сонымен қатар кинофильмдердің шығарылуы арттырылсын.

Көпшілік кітапханалардың саны 1955 жылы, 1950 жыл-

ты:

Материалдар мен жабдықтарды жұмсаудағы ысрап-қорлықты жою, бракка қарсы күресті күшейту, материалдардың тиімді түрлерін ендіру, алмастыруға болатын толық құнды материалдар мен өндірістің прогрестік технологиясын кеңінен қолдану жолымен материалдық қорлардың онан әрі едәуір үнемделуі қамтамасыз етілсін.

Шаруашылық жоспарлардың орындалуына және үнем тәртібінің сақталуына финанс органдарының ақша арқылы жасайтын бақылауы күшейтілсін;

е) кездейсоқ жағдай атаулының бәрінен елді қамтамасыз ете алатын мемлекеттің материалдық және азық-түлік қорлары екі есе ұлғайтылсын.

* * *

Осы (бесінші) бесжылдық жоспар социализмнің өмірлік ұлы күшін, шаруашылықтың социалистік системасының капиталистік системадан түбірлі артықшылықтарын бүкіл дүние жүзі алдында тағыда айқын көрсетеді. Бұл бесжылдық жоспар бейбіт шаруашылық пен мәдениет құрылысының жоспары болып табылады. Бұл жоспар Совет Одағы мен халықтық демократия елдерінің экономикалық ынтымағын онан әрі баянды етіп, күшейтуге, теңправолылық және өзара тиімділік негіздерде сауда ісін өркендетуді тілейтін барлық елдермен экономикалық қарым-қатынастарды өркендетуге көмектеседі.

Совет экономикасының бесжылдық жоспарда белгіленіп отырған бейбіт дамуы капиталистік елдердің, халық шаруашылығын милитарландыру, капиталистер үшін неғұрлым мол пайда келтіру және еңбекшілерді онан сайын қайыршы ету жолына түскен капиталистік елдердің экономикасына қарсы тұрады.

Бесжылдық жоспарда қойылған міндеттер партия, совет, шаруашылық, кәсіподақ, комсомол ұйымдарына зор талаптар қояды және оларға еңбекшілердің қалың бұқарасын жаңа бесжылдық жоспарды орындауға және асыра орындауға жұмылдыруды, біздің ұйымдарымыздың жұмысындағы кемшіліктерді тезінен жою мақсатымен, бұл кемшіліктерді кеңінен сынауды ұйымдастырып отыруды міндеттейді.

Өндірісті ұлғайтуға, еңбек өнімділігін арттыруға, өзіндік бағаны кемітуге ұмтылып отырған өнеркәсіп пен колхоз өндірісінің жаңашылдарына, транспорттың, халық шаруашылығының басқа да салаларының озаттарына барынша көмектесіп отыру қажет.

Социалистік жарыстың ұлы күші, жұмысшылардың, колхозшылардың және интеллигенцияның бейбітшілік ісін қорғап қалуға бір кісідей ұмтылуы, еңбекшілердің коммунистік қоғам орнатуға берік бел байдауы — жаңа бесжылдықты орындауға және асыра орындауға бағытталуға тиіс.

Совет Одағының халықтары Коммунист партиясының сыннан өткен басшылығы арқасында жаңа бесжылдық жоспарды ойдағыдай орындап шығады.

кендетудің бесінші бесжылдық жоспары жөніндегі директивалары және партияның өзгертілген Уставының жобасы, деді Цховребашвили жолдас (Грузин ССР), партия мен совет халқының алдына елімізде коммунизм орнатудың нақты міндеттерін қояды.

Жұмысшы табының ұлы көсемдері Ленин мен Сталин партиямызды дамытудың барлық кезеңдерінде ұйымдастыру мәселелеріне өте зор маңыз беріп келді. Партия басшылығының формалары мен партия жұмысының әдістері нақты тарихи жағдайға толық сай болуға тиіс. Партия әрқашан өз жұмысының формалары мен әдістерін жетілдіріп, жақсартып, оның мазмұнын тереңдетіп келді, сөйтіп, өзінің алдында тұрған саяси және шаруашылық міндеттердің бұлжымай орындалуын қамтамасыз етіп отырды.

Өзгертілген Устав партия ұйымдарының жауынгерлік қабілетін, партия қатарының топтасқандығы мен ұйымшылдығын, партияның саясатын жүзеге асыру жолындағы күресте коммунистердің белсенділігін бұрынғыдан да жоғары көтереді.

Грузияның коммунистері өзгертілген Уставтың тектін талқылап, оны толық мақұлдады.

Горячев жолдас (Тюмень) Орталық Комитеттің БК(б)П XIX съезіне арнаған документтерін Тюмень облысының партия ұйымдары белсене талқылағанын айтты. Коммунистер еліміздің экономикасы мен мәдениетін онан әрі бұрынғыдан да гөрі мықтап өркендетудің партия белгілеген аса зор программасын, өзгертілген Уставтың жобасын бірауыздан мақұлдап, бірсыпыра ұсыныстар енгізді. Партия жыйналыстары мен конференцияларында кадрларды дұрыс іріктеп алу және тәрбиелеу мәселесі ерекше қызу талқыланды. Кадрларды саяси және іскерлік сапасына қарай дұрыс іріктеп алу туралы партия нұсқауларын бұлжытпай жүзеге асырып отыру жөніндегі Устав жобасының талабы қызу мақұлданды. Партия комитеттері өсіп келе жатқан жас қызметкерлерді басшы қызметтерге батыл жоғарылатуға, қарт және жас кадрларды ұштастыра

тыруды ұсынды.

Осымен БК(б)П енгізу туралы ХІ дамасы бойынша

Хрущев жолдас мейтінін білдірді.

Суелов жолдас съезд бірауыздан дады:

Партияның өзі текеті негізге алы Партияның өзі текетіне ұсынылға лықтыруларды қар сия сайлансын.

Комиссия сайла тельдік етуші Анд тар жылы жүзбен Коммунистік парти нің өкілі Билен а тау үшін сөз берд

Түрк халқы, де шісі — Совет Од сезімдерін барлық отырып білдіруге бырғаларында, фад рінде мынадай ұр Сталин—бейбітшіл тәуелсіздік! Стал жасасын! Билен месіін делегаттар сы алды.

Билен жолдас т сы —Совет Одағы деп сендірді. Ол дері мен түрк ми үшін өзінің қаны Туркияның ұлтты тық намысын әрб Совет Одағының ші және достық тілейді.

Грек халқының партиясы Орталы тары Захариадис зор ықлас қойып ның XIX съезін, орыс халқын жән қа халықтарын, тықтады. Захариа жолдас әрқашан л